

CENOVÉ PODMÍNKY 2025/ I.

CENÍK M 46 ZEMNÍ PRÁCE PROVÁDĚNÉ PŘI MONTÁŽNÍCH PRACÍCH

I. Rozsah platnosti ceníku

1) Platnost ceníku

1. Ceník M 46 je určen pro tuzemské zemní a ostatní v něm uvedené práce prováděné pro externí montáže oceňované podle ceníků M 21 a M 22.

Platí bez ohledu na rezortní příslušnost dodavatele i odběratele a bez ohledu na to, zda jsou prováděny práce podle tohoto ceníku a ceníku M 21 a M 22 současně jednou organizací, nebo jednou organizací zemní práce a jinou organizací montážní práce podle ceníku M 21 a M 22. Pokud bude třeba ocenit práce v ceníku neobsažené, lze výjimečně použít i jiných celostátně platných ceníků do doby, než budou stanoveny tyto ceny individuální kalkulací nebo v dodatku k ceníku M 46.

Oceňování prací prováděných v zahraničí se řídí nabídkou, hospodářskou smlouvou, případně zvláštními předpisy.

K tomuto ceníku se vztahují ustanovení Pravidel pro stanovení cen montážních prací (dále jen Pravidla M).

2. Jestliže ceník M 46 neobsahuje položku pro hledanou práci, zpracuje se potřebná položka individuální kalkulací.

Tento metodou se převážně tvoří položky pro oceňování zcela nových prací.

II. Vymezení náplně a způsob použití ceníkových položek

1) Platnost položek obecně

Položky platí pro dodržení podstatných kvalitativních a dodacích podmínek, uvedených ve všeobecné části ceníku.

Ceníkové položky jsou orientační, bez zřetele na účel prováděných prací, organizační formu, odvětvovou příslušností dodavatele a formu odběratelsko dodavatelských vztahů. Používají se bez ohledu na uvažovanou a použitou technologii, organizaci práce a stupeň mechanizace, pokud odběratel přímo nebo nepřímo nezasahuje do volby technologie, organizace práce, mechanizace a podobně způsobem, vyvolávajícím prokazatelně změnu nákladů.

Ceníkové položky jsou zkalkulovány pro určenou a reprezentující organizaci práce, mechanizaci a technologii pomocí tzv. technologických reprezentantů. To znamená, že skutečné náklady montážních prací se mohou v jednotlivých případech od technologického reprezentanta, pro kterého byla položka v materiálu a normách v ceníku zpracována, odchylovat v přiměřených mezích nahoru nebo dolů.

Popis prací (text pod názvem skupiny položek nebo položky) obsahuje rámcový výčet prací, zakalkulovaných při stanovení technologického reprezentanta, avšak není závazným technologickým předpisem.

Jsou-li pro zemní práce (eventuelně pro jiné práce), prováděné pomocí mechanizačních prostředků, zpracovány samostatné ceníkové položky, doporučuje se v projektové a rozpočtové dokumentaci tyto položky použít a určit také s ohledem na možnosti dané terénem a ostatními okolnostmi, i jejich využití (počet měrných jednotek).

Jestliže je během provádění prací odběratelem nařízeno použít určité technologie, organizace práce či mechanizace, nebo naopak je použití určité technologie, organizace práce či mechanizace výslovně zakázáno a jde o odchylku od projektové a rozpočtové dokumentace, má dodavatel právo na úpravu rozpočtových nákladů.

Dodavatel může z důvodů ležících na jeho straně, odlišně od projektové a rozpočtové dokumentace nebo hospodářské smlouvy, použít jiné technologie, organizace práce nebo mechanizace, funkčně ekvivalentních úkonů, rozpočtovaným jednou nebo více položkami, pokud není v projektu určitý

postup výslovně nařízen nebo naopak výslovně zakázán. V těchto případech ocení tyto práce při fakturaci:

- Ceníkovými položkami, odpovídajícími skutečně použité technologii, organizaci nebo mechanizaci.
- Podle původních položek rozpočtu, nejsou-li zpracovány položky podle bodu a).

2. Ztížené pracovní podmínky

Náklady na běžně se vyskytující ztížené pracovní podmínky, vyplývající z charakteru prací, jsou zakalkulovány do celkové ceny prací. Jedná se o tyto obvykle se vyskytující ztížené pracovní podmínky:

- vliv ročních období a počasí,
- vlivy působící na práci ve volném terénu,
- vliv prostředí a podmínek na pracovištích (s výjimkou vlivů při pracích za provozu či jiných vlivů podle Pravidel M),
- charakter terénu,
- podmínky a způsob nakládání materiálu ve skladu nebo na skládce,

Při posuzování ztížených pracovních podmínek platí dále tato pravidla:

- do položek zemních prací jsou zakalkulovány i náklady při provádění zemních prací v běžných podmínkách na silnicích a v ulicích,
- provádí-li se výkopové práce v obsazené trase, nebo vyskytuje-li se při výkopových pracích podzemní překážky, například vodovody, plynovody, kanalizace, kabely apod., doporučuje se upravit cenu koeficientem 1,0 – 1,5 za příslušný úsek s jednou nebo více trasami podzemního zařízení. Za příslušný úsek je možno považovat jen tu část trasy, na které je nutno vzhledem k předpokládaným podzemním překážkám dbát při provádění výkopu zvýšené opatrnosti. Koeficient je možno použít pouze pro výkopové práce,
- stejným způsobem, jaký je uveden ad b) se upravuje cena i při příložích kabelů do existující trasy, výkopu kabelu který má být překládán a při výkopu jam a sond, ať jsou uvedené práce prováděny kdekoliv.

Další ztížené podmínky se oceňují individuální kalkulací.

3) Pracovní prostor (zóna)

U venkovních vedení nadzemních i kabelových, jakož i u železničních drátovodů (u liniových staveb) se za pracovní (montážní) zónu považuje celá trasa vedení v rámci jednoho staveniště, přičemž není rozhodující, dopravuje-li se materiál po trase vedení nebo mimo ni.

4) Doprava a přesun

Mimostaveništění doprava

Mimostaveništění dopravou se rozumí doprava materiálu do staveništěního skladu nebo na staveništění skladku. Doprava veškerého materiálu obsaženého v cenách prací je zakalkulována v ceníkových položkách jako součást nepřímých (režijních) nákladů.

Přesun

Přesunem se rozumí přemístování materiálu ze staveništěního skladu k hranici pracovní zóny. Přesun veškerého materiálu obsaženého v cenách prací se nerazpočtuje, neboť je zahrnut v ceníkových položkách jako součást nepřímých (režijních) nákladů.

Vnitrostaveništění doprava

Vnitrostaveništění dopravou se rozumí doprava materiálu uvnitř pracovní zóny k místu zabudování. Vnitrostaveništění doprava běžnými pracovními prostředky je zahrnuta v ceníkových položkách jako součást nepřímých (režijních) nákladů.

Mimořádně ztížené dopravní podmínky

Mimořádně ztížené dopravní podmínky se oceňují individuální kalkulací.

5) Ostatní práce související se zemními (a dalšími) pracemi

Zahrnuté do ceny zemních (a dalších) prací:

- veškeré práce související s přípravou a řízením zemních a dalších prací,

- manipulace všeho druhu s materiélem (nakládání, skládání, třídění, označování, skladování),
- práce vyplývající z dodržování bezpečnostních předpisů.

Nezahrnuté do ceny zemních (a dalších) prací:

- zajištění přívodu elektrické energie, vody, páry, plynu, stlačeného vzduchu apod., včetně odběru mimo hranici pracovní zóny,
- úpravy pracovišť, která nevyhovují podmínkám stanoveným příslušnými předpisy nebo hospodářskou smlouvou,
- náklady na zabezpečení pracovišť při provádění prací za provozu nebo v nebezpečných prostorách,
- náklady na zpevnění terénu, zřízení a udržování štěrkového lože, pro dočasné pojezdové dráhy montážních mechanizmů, popřípadě jiných základů a podpěrových konstrukcí, vyrovnávajících terén pod kolejí a s uvedením území do původního nebo smluveného stavu, zpevnění terénu (panelové vozovky) pod autojeřáby nosnosti 50 t a výše,
- náklady na zpevnění terénu u kabelových a tvárnicových komor, násypů a zárezů,
- zhodení základů a kotevních bloků pro montážní mechanizmy,
- náklady vzniklé změnou projektu nebo důležitých dispozic odběratele během provádění prací.

6) Práce prováděné pomocí mechanizmů

V ceníku M 46 jsou obsaženy práce prováděné pomocí mechanizačních prostředků, které jsou:

- a) funkčně ekvivalentní úkonům daným jednou položkou ruční práce,
- b) funkčně ekvivalentní úkonům daným souhrnem několika položek ručně prováděných prací.

ad a)

Ceny za strojní hloubení rýh a jam, záhrny, vrtání otvorů i podvrátávání vozovek, platí bez ohledu na typ a druh mechanizmu, který má být nebo byl pro skutečné provedení prací použit. Při oceňování strojních výkopových a záhrnových prací se použije položka s těmi rozměry, které by byly použity při ruční práci, nikoliv položka s rozměry odvozenými od parametrů skutečně použitého mechanizmu.

V individuálních případech je možno použít k ocenění prací individuální kalkulaci, zpracovanou přímo na strojní práce prováděné jednotlivými konkrétními typy mechanizačních prostředků.

ad b)

Ceny za strojní kladení kabelů v terénu i v říčních tocích jsou určeny pouze pro typ a druh mechanizmu, který je v textu položek uveden. Položky nejsou určeny pro ocenění prací prováděných jinými mechanizmy. Tyto je možno ocenit individuální kalkulací.

V ceníku jsou uvedeny položky pro strojní kladení kabelů:

- v terénu,
- v říčních tocích.

Kladení kabelů v terénu se oceňuje příslušnými ceníkovými položkami bez ohledu na hloubku kladení.

Kladení kabelů v říčních tocích se oceňuje takto:

- předorání (jízdy naprázdno) příslušnými ceníkovými položkami podle počtu jetí,
- vlastní kladení příslušnými ceníkovými položkami,
- omezení činnosti pro zachování splavnosti (průjezdnosti) toku individuální kalkulací
- související práce prováděná dodavatelem běžnými ceníkovými položkami (zejména ceníků M 22 a M 46). Jde na příklad o úpravu příjezdové trasy v odlišných než běžných podmírkách, rozebrání a úprava vyšších břehů prováděná jinými mechanizmy nebo ručně, zádlažby, měření kabelů, hermetizace, protikorozní ochrana, zakrytí kabelů v řečišti panely, budování kotevních bloků s kotevními šrouby, montáž kabelů do kotevního zařízení apod.,
- ostatní náklady na většinou externí úkony položkami nebo ustanoveními platných ceníků. Jde na příklad o práce potápěčů, zapůjčení speciálních mechanizmů, dopravní úkony, práce externích pracovníků, zapůjčení plavidel apod.

Při kladení kabelů v netypických říčních tocích v podmínkách, které se podstatně liší od podmínek uvedených v ceníkových položkách, nebo při výrazných změnách technologického postupu, který bylo nutno přjmout podle podmínek na stavbě se předorání (jízdy naprázdno) a vlastní kladení oceňují individuální kalkulací podle podmínek konkrétní řeky. Další práce nebo náklady se oceňují obdobně, jako je uvedeno výše.

Pro přesun mechanizačních prostředků při strojním kladení kabelů platí tyto zásady:

- přesun mechanizačních prostředků v rámci jednoho pracoviště nebo mezi pracoviště téže stavby prováděný po vlastní ose, spadá do věcné náplně strojohodin,
- přesun v rámci jednoho pracoviště nebo mezi pracoviště téže stavby, prováděný v terénu do 500 m a u říčních toků bez omezení pomocí trailerů a tahačů, spadá do věcné náplně strojohodin,
- přesun v rámci jednoho pracoviště nebo mezi pracoviště téže stavby, prováděný v terénu nad 500 m pomocí trailerů a tahačů, spadá do věcné náplně stěhování a je tudíž zahrnut v sazbě strojohodiny,
- přesun mezi stavbami prováděný pomocí trailerů a tahačů spadá do věcné náplně stěhování a je tudíž již zahrnut v sazbě strojohodiny.

IV. Používání ceníku

1) Číslování ceníkových položek

Čísla ceníkových položek uvedená v ceníku jsou dvanáctimístná, přičemž:

- a) první dvě místa označují číslo ceníku (46),
- b) třetí místo označuje základní ceník (0) nebo dodatek (1 - 9),
- c) čtvrté a páté místo označuje oddíl ceníku,
- d) šesté až deváté číslo označuje číslo položky,
- e) desáté až dvanácté číslo označuje variantu.

2) Názvosloví ceníkových položek

Texty u jednotlivých ceníkových položek jsou uvedeny tak, aby poskytovaly zkrácený popis prací při realizaci technologického reprezentanta. Neobsahují tedy úplný technologický postup a nelze je považovat za montážní předpis.

3) Způsob určování množství

Množství nebo počet úkonů je uváděn v měrných jednotkách u jednotlivých položek ceníku. Výchozím podkladem pro určení počtu měrných jednotek je projektová (výkresová) dokumentace.

4) Třídění zemin

Zeminy se zatřídí v ceníku M 46 podle charakteristiky vlastností a podle obtížnosti rozpojování. Příklady zemin platí pouze potud, pokud odpovídají charakteristickým vlastnostem zemin, uvedeným v jednotlivých třídách.

1. třída

- a) Zeminy rypné, soudržné, měkké konzistence, s výjimkou jílu.
- b) Zeminy neulehlé, nesoudržné případně se štěrkovými zrny do 5 cm.

Patří sem například ornice, hlína, písčitá hlína, hlinitý písek, štěrkový písek, písčitý štěrk, drobný štěrk se zrny do 2 cm bez omezení a se štěrkovými zrny nad 2 do 5 cm v objemu do 10 % celkového objemu rozpojené horniny 1. třídy, stavební odpad (rum) a navážka obdobného charakteru jako předcházející štěrkovitý písek zařazený do 1. třídy.

2. třída

- a) Zeminy lehce rozpojitelné, soudržné, většinou tuhé konzistence, s výjimkou jílu.
- b) Zeminy nesoudržné, středně ulehlé, popřípadě se štěrkovými zrny do 10 cm.

Patří sem například ornice, hlína, prachová hlína (spraš), písčitá hlína, hlinity písek, písčitý štěrk a střední štěrk se zrny do 5 cm bez omezení a se štěrkovými zrny nad 5 do 10 cm v objemu do 10 % celkového objemu rozpojované zeminy 2. třídy, stavební odpad (rum) a navážka obdobného charakteru jako písčitý štěrk zařazený do 2. třídy.

3. třída

- a) Zeminy středně rozpojitelné soudržné, většinou pevné konzistence.
- b) Zeminy nesoudržné ulehlé, popřípadě kameny největšího rozměru do 25 cm a zvětralina některých skalních zemin, pokud mají obdobné vlastnosti.

Patří sem například hlíny, prachová hlína (spraš), jílovitá hlína písčitá, písčitý jíl, písčitý štěrk hrubý a hrubý štěrk se zrny do 10 cm bez omezení a s kameny největšího rozměru nad 10 do 25 cm v objemu do 10 % celkového objemu rozpojované zeminy 3. třídy, stavební odpad (rum) a navážka obdobného charakteru jako písčitý hrubý štěrk zařazený do 3. třídy, jílovitá břidlice silně zvětralá, rozložené skalní zeminy (například zvětralá žula, rula, pískovec apod.).

4. třída

- a) Zeminy těžce rozpojitelné soudržné, většinou tvrdé konzistence.
- b) Zeminy nesoudržné, případně s kameny do $0,1 \text{ m}^3$ objemu jednotlivě, nesoudržné zeminy s jílovitým nebo hlinitým pojivem a zvětraliny některých skalních nebo poloskalních zemin, pokud mají obdobné vlastnosti.
- c) Silně rozpukané zvětralé zeminy, které by jinak patřily do 5. třídy.

Patří sem na příklad jíl, písčitý jíl, jílovitá hlína písčitá, jílovitá hlína, prachovitá hlína, hrubý štěrk s více než 10 % objemu největšího rozměru nad 10 do 25 cm a s kameny největšího rozměru nad 25 cm objemu jednotlivě do $0,1 \text{ m}^3$ v objemu do 10 % celkového objemu rozpojované zeminy 4. třídy, stavební odpad (rum) a navážka obdobného charakteru jako hrubý štěrk zařazený do 4. třídy, drobný a střední štěrk s jílovitým nebo hlinitým pojivem, jílovec, zvětralá opuka, zvětralý pískovec, vápenec a zvětralá břidlice, zvětralé zeminy vyvrelé a krystalické (rula, žula), bahnitý náplav kašovité konsistence, tekoucí písek.

5. třída

- a) Zeminy snadno trhatelné.
- b) Zeminy silně rozpukané a zvětralé, které by jinak patřily do 6. třídy.
- c) Zeminy nesoudržné s kameny o objemu do $0,1 \text{ m}^3$.

Patří sem zejména skalní a poloskalní zeminy ve vrstvách mocnosti do 15 cm, do nichž se vrt hluboký 1 m vyvrta pneumatickým kladivem s kaleným drátem průměru 30 mm při přetlaku 4,5 atm v čistém pracovním čase 10 minut.

Patří sem například hrubý štěrk s kameny největšího rozměru nad 10 do 25 cm bez omezení a s kameny největšího rozměru nad 25 cm jednotlivě do $0,1 \text{ m}^3$ v celkovém objemu nad 10 do 55 % objemu rozpojované zeminy 5. třídy, střední a hrubý štěrk s jílovitým nebo hlinitým pojivem, pískovec a slepenec s jílovitým tmelem, opuka, jílovec, jílovitá břidlice a písčitá břidlice, fyllit a chloritická břidlice.

6. třída

Zeminy nesnadno trhatelné, do nichž se vrt hluboký 1 m vyvrta pneumatickým kladivem s kaleným drátem průměru 30 mm při přetlaku 4,5 atm v čistém čase nad 10 do 20 minut. Náleží sem zeminy uvedené v 7. třídě, pokud jsou rozpukané a pokud vzdálenost puklin nepřesahuje 25 cm.

Patří sem na příklad kameny objemu $0,1 \text{ m}^3$, pokud nepatří do 5. třídy, slepenec, pískovec, droba s železitým nebo vápenitým tmelem, dolomit a vápenec, porézní čedič, fyllitická břidlice, křemitá břidlice, svor a svorová rula, rula s puklinami do 25 cm.

5) Práce neobsažené v ceníku

Práce neobsažené v ceníku se oceňují individuální kalkulací nebo HZS.
Pro jejich tvorbu a použití platí ustanovení Pravidel M.

V. PODMÍNKY PRO KALKULACI JEDNOTKOVÝCH CEN

Kalkulační vzorec

Cena uvedená u jednotlivých položek byla sestavena na základě individuální kalkulace a jednotlivé náklady tvořící celkovou cenu položky byly do jednotkových cen započteny takto:

$$\text{CENA} = \text{MATERIÁL} + \text{MZDY} + \text{STROJE} + \text{ODVODY} + \text{OPN} + \text{REŽIE} + \text{ZISK}$$

Jednotlivé složky tohoto vzorce představují základní prvky ceny a byly do orientačních cen zakalkulovány podle níže uvedených podmínek.

Materiál

Ceny materiálu, zakalkulovaného v položkách prací, vychází z cen výrobců, nebo prodejců materiálu. K témtoto nákupním cenám jsou připočteny pořizovací náklady, tj. náklady související s dopravou materiálu na staveniště.

Připočtené pořizovací náklady obvykle vyhoví pro dopravu do 20 km od skladu prodeje.
Pro kalkulaci cen prací jsou užity ceny materiálu bez daně z přidané hodnoty.

Mzdy

Na základě normativů spotřeby a tarifních tříd je stanovena základní úkolová mzda. Pro výpočet úkolové mzdy byly použity následující sazby pro jednotlivé tarifní třídy:

Montážní dělník, třída	Průměrný hodinový výdělek Kč/hod	Průměrný měsíční výdělek v Kč
		(hrubá mzda)
4	231	40 194
5	256	44 544
6	282	49 068
7	307	53 418
8	327	56 898

V hodinové sazbě jsou započteny mzdrové náklady včetně pohyblivé složky mzdy (prémie a odměny). Nejsou zde započteny náklady na neproduktivní čas pracovníka, tj. státní svátky a dovolená. Tyto náklady jsou obsaženy v režíích.

ODVODY

Odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Náklady na stroje

Náklady na stroje jsou propočteny podle normativů strojohodin a oceněny podle sazeb strojohodin pro rok 2025. Část použitých sazeb jsou hodnoty pronájmu při denním osmihodinovém využití stroje. Ostatní sazby jsou propočteny z předepsaných odpisů, nákladů na opravy, údržbu a pohonné hmoty.

Ostatní přímé náklady (OPN)

OPN v tomto ceníku jsou obtížně specifikovatelné náklady vyjádřené zjednodušeně v korunách.

Režie

Režijní náklady jsou do ceny zakalkulovány ve výši:

- výrobní režie 32,0 %
- správní režie 18,0 %

Základnou pro výpočet režijních nákladů jsou náklady mzdové, náklady na stroje, a odvody, přičemž pro výpočet správní režie je do základny zahrnuta i režie výrobní.

Do režijních nákladů se započítávají zejména:

- spotřeba paliv, energií a materiálů souvisejících s řízením
- náklady na opravu a údržbu hmotného investičního majetku
- odpisy investičního majetku
- odpisy drobného investičního majetku
- výkony spojů, cestovné, nájemné a ostatní služby
- mzdové náklady související s řízením a odvody z nich
- osobní náklady
- bezpečnostní opatření z hlediska usporádání a provozu staveniště, pracovní ochranné prostředky, školení BOZP, úkoly v prevenci rizik
- náklady na záruční opravy
- pojistné
- poplatky
- ostatní finanční náklady

Zisk

Zisk je do ceny zakalkulován ve výši 10,0 %. Základnu pro stanovení zisku tvoří veškeré přímé i nepřímé náklady snížené o náklady na materiál a jeho pořízení.

8. HODINOVÉ ZÚČTOVACÍ SAZBY

Pro provedení prací, jejichž konstrukce nebo charakter nejsou v tomto sborníku uvedeny, případně pro práce nezměřitelné a související s provedením stavebních prací, lze v některých případech využít i hodinové zúčtovací sazby. Pro orientaci uvádíme výši HZS zpracovanou podle výše uvedeného kalkulačního vzorce pro vybrané tarifní třídy:

Pořadí	Název	Mzdové náklady	Odvody z mezd	Režie celkem	Zisk	Odbytová cena
1	HZS, kopáč v tarifní třídě 4	231,00	78,08	147,86	45,69	503 Kč
2	HZS, Práce v tarifní třídě 5	256,00	86,53	163,87	50,64	557 Kč
3	HZS, Práce v tarifní třídě 6	282,00	95,32	180,51	55,78	614 Kč
4	HZS, Práce v tarifní třídě 7	307,00	103,77	196,51	60,73	668 Kč
5	HZS, Práce v tarifní třídě 8	327,00	110,53	209,31	64,68	712 Kč

Pokud individuálně stanovená HZS pro konkrétního dodavatele převyšuje nebo nedosahuje hodnot uvedených výše, je nutné přistoupit k rekalkulaci ceny (tj. provést její úpravu podle podmínek konkrétního dodavatele).